משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

אגף בכיר בחינות

מחברת בחינה

א

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד.

אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב **בעט** בלבד.
5. **אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.**
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה ראשונה	הערכה שניה	הערכה שלישית

מדבקות לנבחן אינטרני
ملصقة ممتحن داخلي

21 מועד 18
موعد

37 סמל ב"ס 32 — 31 מס' תעודת זהות 23
رقم المدرسة — رقم الهوية

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17 סמל שאלון 12
رقم النموذج

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

מדבקות לנבחן אקסטרני
ملصقة ممتحن خارجي

21 מועד 18
موعد

37 סמל מרב"ח 32 — 31 מס' תעודת זהות 23
رقم مركز الأمتحان — رقم الهوية

הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
الصق هنا↑•ملصقة ممتحن (بدون اسم)

17 סמל שאלון 12
رقم النموذج

שם השאלון ויחידות לימוד
اسم النموذج والوحدات التعليمية

הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/ אינטרני
دفتر امتحان موحد - مربعات - خارجي/داخلي

وزارة التّربية والتّعليم

الإدارة التّربويّة **القسم الكبير للامتحانات**

دفتر امتحان

تحيّة للممتحَن!

اقرأ بتمعّن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقًا لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتّى إلى إلغاء امتحانك. أعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصيّة، لذلك اعمل بشكل ذاتيّ فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على موادّ مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحَنين آخرين، حتّى لو توجّهوا إليك.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتّصال بأنواعها وما شابه – إلى غرفة الامتحان ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة.

إذا كانت لديك موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلّمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلّم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحَن الداخليّ

1. تأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصيّة مطبوعة على ملصقات الممتحَن التي حصلتَ عليها، وبأنّ تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلتَ عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك، ملصقة ممتحَن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخطّ يد التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحَن.

تعليمات للممتحَن الخارجيّ

1. تأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصيّة وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلتَ عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخطّ يد التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحَن.

تعليمات للممتحَنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
2. اكتب كلمة "مسوّدة" في رأس كلّ صفحة تستعملها مسوّدة.
3. لا يُسمح استعمال التيبكس (טיפקס) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو – مرّر خطًّا أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان **بقلم حبر** فقط.
5. **لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.**
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الممتحَن وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لك النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על־יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 11281
נספח: טקסטים

עברית: הבנה, הבעה ולשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות
פרק א: הבנת הנקרא
פרק ב: כתיבה ממזגת

חלק שני — לשון — 50 נקודות
פרק א: שם המספר ומילות היחס
פרק ב: תחביר
פרק ג: מערכת הצורות
} יש לבחור באחד הפרקים

סה"כ — **100 נקודות**

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שב**נספח** ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. לכתיבת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (21-22) של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את הטקסטים 1-3 שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

פרק א: הבנת הנקרא (26 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-4.

1. א. לפי חביב (כותב טקסט 1) ולפי אוסטרייכר (כותב טקסט 2), התזונה של האדם המודרני פוגעת הן בבריאותו הן בסביבה.

על פי שני הטקסטים, הסבר כיצד התזונה של האדם המודרני פוגעת בבריאות האדם ובסביבה. (6 נקודות)

ב. מהי ההמלצה המשותפת לחביב (כותב טקסט 1) ולאוסטרייכר (כותב טקסט 2), שנועדה לצמצם את הפגיעה בבריאות האדם ובסביבה? (4 נקודות)

2. לפניך היגדים על היחס שבין הטקסטים 1-3. הקף את שני ההיגדים הנכונים. (4 נקודות)

(1) טקסט 2 מרחיב בעיקר היבט אחד המובא בטקסט 1.

(2) טקסט 2 מעלה טענת נגד לטענה המובאת בטקסט 1.

(3) טקסט 3 מוכיח את הנאמר בטקסט 1.

(4) טקסט 3 מפריך את הנאמר בטקסט 2.

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

3. חביב (כותב טקסט 1) עוסק בניסיון "להיכנס לצלחת".

א. מהי הבעיה המוסרית שבניסיון זה? (4 נקודות)

_____

_____

ב. חביב טוען שגורמים שונים "כל הזמן 'נכנסים לנו לצלחת' ", אולם גם חביב רוצה "להיכנס לצלחת".

מהי שיטתו של חביב, ובמה היא נבדלת משיטותיהם של הגורמים האחרים?

(4 נקודות)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4. לפניך פתגם עממי ידוע.

"אל תכרות את הענף שאתה יושב עליו".

העתק מכל אחד מן הטקסטים: מטקסט 1 ומטקסט 2 , משפט אחד שמבטא את הרעיון המובע בפתגם. (4 נקודות)

משפט מטקסט 1: _____

_____

משפט מטקסט 2: _____

_____

/המשך בעמוד 4/

אל תכתוב בגזרה זו
لا تكتب في هذه المنطقة

פרק ב: כתיבה ממזגת (24 נקודות)

ענה על שאלה 5.

5. על סמך שלושת הטקסטים שקראת, כתוב סקירה שתתפרסם בכתב עת וכותרתה: **תזונה בריאה ובת־קיימה.**

בסקירה כתוב על חשיבותה של תזונה בריאה ובת־קיימה ועל הדרכים להשגתה.

הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסיכום ובסופו (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ־300 מילים.

את הסקירה כתוב בעמודים 4-5. (תוכל להשתמש בעמוד 6 לכתיבת טיוטה.)

/המשך בעמוד 5/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 6/

אל תכתוב בשולי הדף
لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

/המשך בעמוד 7/

חלק שני — לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א — חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: חובה — שם המספר ומילות היחס (10 נקודות)

ענה על שאלות 6-7.

6. לפניך משפטים, ובהם מספרים מודגשים. כתוב במילים את המספרים המודגשים.

אין צורך לנקד. (6 נקודות)

- המפגש הקרוב של חברי הפורום הישראלי לתזונה בת־קיימה יתקיים ב־ **19** _____ ביולי 2016, בחדר מספר **101** _____ בבניין א' באוניברסיטת תל אביב.
- בשנת 2012 הגיעה ארצות־הברית למקום ה־ **33** _____ במדד הבריאות העולמי.
- על פי דוח האו"ם, משנת 1980 עד ימינו גדלה צריכת הבשר השנתית לנפש במדינות המתפתחות פי **2** _____ .
- באחד ממעדני החלב בטעם שוקולד יש כ־ **127** _____ קלוריות וכ־ **6** _____ אחוזי שומן.

7. **א.** לפניך משפטים, ובהם כתובות מילות יחס בסוגריים. בכל משפט הטה את מילת היחס שבסוגריים בהתאם למשפט. (2 נקודות)

- התזונה של רבים מן הילדים לקויה, והדבר מתבטא _____ באכילה מופרזת של חטיפים ושל מזון עתיר סוכר. **(אצל)**
- בבית הספר תלויה מודעה: "נערים ונערות, אנו מבקשים _____ להתנדב למיזם להקניית הרגלי תזונה נכונה". **(מן)**

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 8/

אל תכתב בשטח זה
لا تكتب في هذه المنطقة

ב. לפניך משפטים שחסרות בהם מילות יחס. בכל משפט כתוב את מילת היחס המתאימה מבין האפשרויות הנתונות. (2 נקודות)

- אנו נחשפים לחומרים מזהמים שחודרים למזון כגון חומרי הדברה. מי אמור להגן עלינו _____ ?
  מקרבם / מפניהם / מהן / בגללן

- בשנים האחרונות פחת מספרן של דבורי הדבש. לדבורי הדבש יש תפקיד חשוב במחזור החיים של עצי פרי וגידולי ירקות, לכן חשוב להבין את האתגרים הרבים שענף הדבש מתמודד _____.
  עליהם / בהם / מהם / עִמם

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

לפניך שני פרקים: פרק ב — תחביר, פרק ג — מערכת הצורות.
בחר **בפרק שלמדת:** בפרק ב — תחביר **<u>או</u>** בפרק ג — מערכת הצורות.
בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על <u>ארבע</u> שאלות.

ענה על <u>ארבע</u> מן השאלות 8-12 (לכל שאלה — 10 נקודות).

<u>שים לב</u>: בכל שאלה שתבחר, ענה על <u>כל</u> הסעיפים.

8. א. (1) לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וציין בקו שלאחר כל משפט את סוגו התחבירי: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).

I. תעשיית הבשר גורמת לפליטה של גזי חממה, לבזבוז מים, לזיהום מקורות המים ולבירוא יערות לצורך מרעה, ולפיכך היא נחשבת לתעשייה מזהמת. _____

II. תזונה לקויה תוביל לפגיעה בבריאותנו הגופנית והנפשית.

_____

III. השאלה היא אם תזונה בריאה היא גם תזונה בת־קיימה. _____

IV. סגנון החיים המודרני לא יוכל להתקיים לאורך זמן מפני שהוא גורם להשמדת התשתית הנדרשת לקיומו. _____

(שים לב: המשך השאלה בעמוד הבא.) /המשך בעמוד 10/

אל תכתב בשטח זה
لا تكتب في هذه المنطقة

(2) בכל אחד מן המשפטים I-IV —

- אם קבעת שהמשפט מורכב, תחם את הפסוקית/הפסוקיות, וציין מעל כל פסוקית את תפקידה התחבירי.
- אם קבעת שהמשפט הוא משפט איחוי (מחובר), תחם את האיברים.

(3) בשלושה מן המשפטים I-IV יש אותו קֶשֶׁר לוגי.

- ציין את מספרי המשפטים _____
- ציין את הקֶשֶׁר הלוגי המשותף למשפטים שציינת _____

ב. לפניך משפט איחוי (מחובר), ובו שני איברים. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם תחושת האוטונומיה הזאת אינה אלא אשליה.

(1) מהו הקֶשֶׁר הלוגי במשפט?

_____

(2) הקֶשֶׁר הלוגי במשפט זה מאפיין מאמרי טיעון.
תחם את האיבר המבטא את עמדת הכותב במשפט.

(3) איזה מן המשפטים שלפניך, מבטא את משמעות המשפט המודגש.

- רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם תחושת האוטונומיה הזאת היא אשליה בלבד.
- רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם תחושת האוטונומיה הזאת אינה אשליה.
- רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם גם תחושת האוטונומיה הזאת היא אשליה.
- רבים מקדשים את זכותם לבחור את מזונם, אולם אין תחושת אשליה מלבד אוטונומיה.

/המשך בעמוד 11/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

9. **א.** לפניך שלושה משפטים I-III. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. **אותות הפורענות האקולוגית שגרמה האנושות — ההתחממות הגלובלית, המִדבּוּר, הריסת בתי הגידול והכחדתם של מינים — הבהירו לנו שלא לעולם חוסן.**

II. **בבסיסו של מארג החיים נמצאים ה"יצרנים": הצמחים, האצות וכל אותם יצורים המסוגלים לייצר חומרי מזון.**

III. **תזונה היא צריכה של מזון המכיל חומרים כגון חלבונים, שומנים, סוכרים, ויטמינים ומינרלים.**

(1) בכל אחד מן המשפטים יש ביטוי מכליל. העתק אותו, וציין את תפקידו התחבירי במשפט.

משפט I — הביטוי המכליל: _____

תפקידו התחבירי במשפט: _____

משפט II — הביטוי המכליל: _____

תפקידו התחבירי במשפט: _____

משפט III — הביטוי המכליל: _____

תפקידו התחבירי במשפט: _____

(2) בכל אחד מן המשפטים יש פירוט אחרי הביטוי המכליל.

ציין את התפקיד התחבירי המשותף של הפירוט בכל המשפטים. _____

(שים לב: סעיפים ב-ג של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 12/

אל תכתוב בגוף זה
لا تكتب في هذه المنطقة

ב. לפניך שני משפטים.

I. בני האדם זקוקים לתנאים מסוימים כדי להתקיים.

II. בתנאים אלה נכללים טווח טמפרטורות מצומצם, לחץ אטמוספרי מתאים, אוויר ראוי לנשימה ועוד.

כתוב את שני המשפטים במשפט אחד פשוט, שיהיה בו ביטוי מכליל ופירוט.

_____

_____

_____

ג. לפניך משפט בעל חלק כולל.

גידולים חקלאיים בגן ירק בבית הספר, בישול במטבח ואכילה משותפת הם התנסויות שבכוחן לחנך לערכים בתחום התזונה.

משפט בעל חלק כולל מקבץ כמה משפטים (לרוב פשוטים) למשפט אחד.

הוכח טענה זו על פי המשפט הנתון.

_____

_____

_____

_____

/המשך בעמוד 13/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

10. א. לפניך קטע ובו שני משפטים. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

הדוח הוא מסמך בעל חשיבות רבה משום שהוא מתווה את מדיניות התזונה של גופים מרכזיים בשלטון האמריקני. זהו מסמך חשוב, אך הוא אינו מחייב את כל המדינות.

(1)
- ציין את הסוג התחבירי של כל אחד מן המשפטים בקטע: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).

המשפט הראשון: _____

המשפט השני: _____

- בכל משפט — אם קבעת שהוא משפט מורכב, תחם את הפסוקית, וציין מעליה את תפקידה התחבירי. אם קבעת שהוא משפט איחוי (מחובר), תחם את איבריו.

(2) הקף בשני המשפטים את כל המילים שתפקידן התחבירי הוא נושא.

(3)
- אחד הנושאים שהקפת, הוא הנושא שאליו מתייחסים כל הנושאים האחרים במשפטים. ציין מהו _____
- מדוע לדעתך אין חוזרים עליו במפורש?

_____

ב. לפניך שלושה משפטים I-III, ובכל אחד מהם מסומנת בקו המילה "יש".

I. לחינוך לתזונה בריאה ובת־קיימה יש השפעה רבה על הרגלי אכילה.

II. כדי להבטיח מזון בריא גם לדורות הבאים יש לשמר את איכות הקרקע, המים והאוויר והמגוון הביולוגי.

III. במסגרת החינוך לתזונה בת־קיימה יש לפתח בציבור מודעות לעצמתה של תעשיית המזון.

(1) באחד מן המשפטים המילה "יש" יוצאת דופן מבחינת משמעותה.
- ציין את מספרו של המשפט. _____
- ציין את המשמעות המשותפת של המילה "יש" בשני המשפטים האחרים.

_____

(2) המר את משפט I במשפט שהנשוא בו יהיה פועל נטוי (משפט פועלי).

_____

_____

/המשך בעמוד 14/

אל תכתוב בשטח זה
لا تكتب في هذه المنطقة

11. א. לפניך משפט שסומנו בו צורות בינוני.

בעקבות צורך הולך וגובר להאכיל פיות רעבים האדם משתלט בצעדי ענק משולחי

רסן על כדור הארץ, והוא זורע בו זרעי פורענות סביבתית.

(1) מעל כל אחת מצורות הבינוני שסומנו בקו, ציין את התפקיד התחבירי שלה במשפט.

(2) העתק מן המשפט שני צירופים (או מילים) שהתפקיד התחבירי של כל אחד מהם הוא תיאור במשפט.

_____

_____

ב. (1) לפניך קטע, ובו מילה או מילים היוצרות דו־משמעות.

במסגרת התכנית לתזונה נכונה צרכו הילדים מזון בריא ועסקו בפעילות גופנית.

בתום התכנית נמצא כי מרבית הילדים ביקשו מהוריהם לצרוך מזון בריא בלבד.

- העתק את המילה או המילים היוצרות את הדו־משמעות.

_____

- כתוב את שתי המשמעויות השונות שעולות מן הקטע.

_____

_____

(2) לפניך משפט דו־משמעי.

בשבוע הבא יתקיים יום עיון על מיזם התזונה הבריאה בבאר שבע.

- הקף את הצירוף שיוצר את הדו־משמעות במשפט.
- את הצירוף שיוצר את הדו־משמעות במשפט אפשר לנתח בשני תפקידים תחביריים שונים.

  ציין את שני התפקידים התחביריים השונים.

  _____ _____

- נסח משפט אחד חד־משמעי שבו הצירוף יהיה באחד התפקידים התחביריים שציינת.

_____

/המשך בעמוד 15/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

12. א. לפניך משפט המנוסח כפי שמקובל לנסח כותרות בעיתונים.

חוקרים: חינוך לתזונה נכונה בגן ישפר את הרגלי האכילה של הילדים.

הוסף פועל אמירה למשפט וכתוב אותו מחדש.

_____

_____

_____

ב. לפניך שני משפטים.

חינוך לתזונה נכונה בגן תורם להקניית הרגלי אכילה נכונים לילדים. כך עולה ממחקר חדש.

כתוב את שני המשפטים במשפט מורכב אחד, תחם בו את הפסוקית, וציין את תפקידה התחבירי.

_____

_____

_____

_____

ג. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם צירוף מילים מסומן בקו.

I. לדברי עורכי המחקר, אפשר לשפר את הרגלי האכילה של הילדים.

II. יש גננות אשר אינן מאמינות לדברי עורכי המחקר.

(1) ציין את תפקידו התחבירי של הצירוף המסומן בקו בכל אחד מן המשפטים.

I. _____

II. _____

(2) מהי התרומה של הצירוף המסומן בקו במשפט I למשמעות המשפט?

_____

(3) לפניך משפט II.

יש גננות אשר אינן מאמינות לדברי עורכי המחקר.

- הקף את הסוג התחבירי של המשפט: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).
- אם המשפט מורכב, תחם את הפסוקית וציין מעליה את תפקידה התחבירי. אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר), תחם את איבריו.
- ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו.

יש _____ **אינן** _____

/המשך בעמוד 16/

אל תכתוב בשטח זה
لا تكتب في هذه المنطقة

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.
ענה על ארבע מן השאלות 13-17. (לכל שאלה — 10 נקודות)
שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

13. לפניך קטע שהודגשו בו פעלים ושמות פועל.

אנו מוּצָפִים בשלל גירויים המפתים אותנו לצרוך מזונות מסוימים, והדברים נְכוֹנִים בייחוד בנוגע לילדים. למשל, שתייה של משקה קל מסוים עשויה לְהֵרָאוֹת כמו בחירה עצמאית, אך לעתים היא נוֹבַעַת מהיותו זול, מלא בסוכר המְעוֹרֵר תחושה טובה. על ההורים לְגוֹנֵן על ילדיהם: להיות מְעֹרָים בבחירת המזון המוגש להם ולְהוֹרִישׁ לילדיהם דפוסי תזונה נכונים.

א. לפניך טבלה, ובה הפעלים ושמות הפועל שבקטע. נתח בה כל פועל לשורש ולבניין.

הפועל	השורש	הבניין
מוּצָפִים		
נְכוֹנִים		
לְהֵרָאוֹת		
נוֹבַעַת		
מְעוֹרֵר		
לְגוֹנֵן		
מְעֹרָים		
לְהוֹרִישׁ		

ב. ליד כל אחד מן הפעלים שלפניך, כתוב פועל מאותו השורש, אך בבניין אחר.

מוּצָפִים _____

נְכוֹנִים _____

ג. כתוב שם עצם מן השורש של שם הפועל לְגוֹנֵן. _____

ד. הקף את צורת העתיד של שם הפועל לְהֵרָאוֹת.

אֶרְאֶה אַרְאֶה אֵרָאֶה אֶתְרָאֶה

/המשך בעמוד 17/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

14. א. לפניך רשימה של פעלים ושמות, ובכל אחד מהם חסרה אות שורש.

מַגָּשׁ מְגִלָּה תֵּן דֹּם יָאֵטוּ יַגִּידוּ

מיין בטבלה את הפעלים והשמות לשתי קבוצות על פי הגזרה, וציין בראש כל עמודה את הגזרה של כל קבוצה.

ב. לפניך משפט ובו מודגשים שני פעלים.

ראש עיריית ניו־יורק חוֹקֵק חוק המחייב את רשתות המזון לסמן בתפריט את המנות שכמות הנתרן בהן גדולה. לשם כך מוּנה גוף המוֹדֵד את כמויות הנתרן במזון.

נתח בטבלה שלפניך את שני הפעלים המודגשים.

	חוֹקֵק	מוֹדֵד
שורש		
בניין		
זמן		
גוף		

ג. את הפועל קָרֵב אפשר להבין בשתי משמעויות שונות כשהוא בלי הֶקשר.
כתוב שני משפטים שכל אחד מהם יבטא משמעות אחרת של הפועל.

נתח את הפועל קָרֵב בכל משפט שכתבת (על פי הבניין, הגוף והזמן).

I. משפט במשמעות I: _____

ניתוח הפועל במשמעות זו: _____

II. משפט במשמעות II: _____

ניתוח הפועל במשמעות זו: _____

/המשך בעמוד 18/

אל תכתוב בגזרה זו
لا تكتب في هذه المنطقة

15. א. לפניך רשימת מילים ובכל מילה כתובה האות יו"ד.

הִתְנַיֵּתָם שָׁרִים מִישׁוֹר לִבְרִיאוּת חַזַּאי

(1) הקף רק את המילים שהיו"ד הכתובה בהן היא יו"ד שורשית.

(2) העתק את המילים שהקפת, וכתוב את השורש של כל אחת מהן.

_____

_____

_____

ב. לפניך משפטים ובהם שלוש מילים מודגשות.

- הוועדה המייעצת **דִּוְּחָה** על ממצאיה.
- מזון **מְתֻעָשׂ** גורם לבזבוז משאבים.
- עורך המחקר **שִׁקְלֵל** את התשובות שבשאלונים.

ציין את השורש של כל אחת מן המילים, והסבר כיצד נוצר השורש.

דִּוְּחָה _____

_____

מְתֻעָשׂ _____

_____

שִׁקְלֵל _____

_____

/המשך בעמוד 19/

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

16. א. לפניך צירופי סמיכות, ובכל אחד מהם מודגש השם הראשון (הנסמך).

(1) ציין את השורש של כל אחד מן השמות המודגשים.

הֲפָרַת חוק _____

הַחְמָרַת העונש _____

הֲסָרַת מגבלות _____

הַעֲלָאַת מודעות _____

הַקָּפַת הבניין _____

(2) ציין את המשקל המשותף לשמות המודגשים.

_____

(3) לפניך צירוף סמיכות, ובו מודגש השם הראשון (הנסמך).

הָרְגֵלֵי אכילה

מה המשותף למשקל של שם זה ולמשקל שכתבת בתת־סעיף (2).

_____

ב. לפניך קטע.

ייצור הבשר פוגע בכדור הארץ. תעשיית הבשר גורמת לפליטה של גזי חממה, לזיהום של מקורות מים, לבזבוז מים וכן לבירוא יערות למרעה. תפקוד האדם מושפע מן התנאים על פני כדור הארץ.

(1) הקף בקטע חמישה שמות פעולה השייכים לאותו הבניין.

(2) ציין את הבניין של שמות הפעולה שהקפת: _____

ג. לפניך משפט, ובו שם מודגש.

תְּזוּנָה היא צריכה של חומרי מזון לשם התפתחות ויצירת אנרגייה.

(1) ציין את השורש של השם תְּזוּנָה _____ .

(2) האקדמיה ללשון העברית החליטה שעל דרך המשקל של תְּזוּנָה, שהוא משקל תְּקוּלָה, ינוקדו גם מילים מגזרות אחרות.

לפניך שמות במשקל תְּקוּלָה.

תְּאוּצָה תְּעוּזָה תְּמוּרָה תְּקוּמָה

הקף את השם היוצא דופן מבחינת הגזרה, וציין את הגזרה שלו. _____

/המשך בעמוד 20/

אל תכתוב בשטח זה
لا تكتب في هذه المنطقة

17. א. לפניך קטע מן המחזה לילדים "עוץ לי גוץ לי" שכתב אברהם שלונסקי (כפי שהופיע באתר האקדמיה ללשון העברית). בקטע הודגשו מילים.

*נִזְדַּמֵּן לִי **בֵּיתוֹן קְטַנְטֹן** כְּנֶגֶד עֵינַי, זַעֲטוּט כָּזֶה, **פַּעֲטוּט** כָּזֶה, בַּיִת – כַּזַּיִת! מִנֶּגֶד לוֹ **מְדוּרַנְת** דּוֹלֶקֶת, וּמִסָּבִיב לַמְּדוּרַנְת מְכַרְכֵּר לוֹ אֵיזֶה **בַּרְנָשׁוֹן**, וְהוּא עֲלַבְלוּב כָּזֶה, **זַעֲרוּר** כָּזֶה... אָכֵן בַּרְנָשׁוֹן קְטַנְטֹן, **אִישׁוֹן**־פְּזִיזוֹן כָּזֶה, מַצְחִיקוֹן כָּזֶה...*

(1) ציין את המשמעות המשותפת לכל המילים המודגשות. _____

(2) מיין בטבלה שלפניך את המילים המודגשות לפי שתי דרכי תצורה, וציין בראש כל עמודה את דרך התצורה של המילים שבה.

ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מסומנת בקו המילה **סביבתי**.

I. החברה להגנת הטבע מפעילה תכנית לחינוך סביבתי שמטרתה לחזק את ערכי השמירה על הטבע והסביבה בקרב הדור הצעיר.

II. בסביבתי הקרובה רבים מדברים על חשיבות המזון הבריא.

ציין את סוג הצורן הסופי במילה "סביבתי" בכל אחד מן המשפטים (צורן גזירה או צורן נטייה) ואת משמעותו.

משפט I: סוג הצורן _____ משמעותו _____

משפט II: סוג הצורן _____ משמעותו _____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

אין לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كلّ مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلّاب والشبيبة القطريّ"